

Parlamentul
Republicii Moldova

PP nr. 1-15/01
15 ianuarie 2024

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege cu privire la stabilirea moratorului asupra controlului de stat la întreprinderile micro, mici și mijlocii (cu excepția întreprinderilor din domeniul energetic și financiar-bancar).

Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

Deputați în Parlament:

Petru Burduja
Florentin Găvruta
Florelița C.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2
"15"	01 2024
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

cu privire la stabilirea moratoriului asupra controlului de stat la întreprinderile micro, mici și mijlocii (cu excepția întreprinderilor din domeniul energetic și financiar-bancar)

Ca urmare a consecințelor distructibile a crizei energetice și pandemice prin care a trecut Republica Moldova ultimii ani precum și menținerea stării de urgență care durează deja aproape doi ani, în scopul asigurării continuității activității întreprinderilor micro, mici și mijlocii precum și a păstrării locurilor de muncă, întru crearea condițiilor favorabile pentru dezvoltarea businessului din Republica Moldova, evitării presiunilor și intervenției excesive ale statului în activitatea întreprinderilor, a optimizării legislative și instituționale a controalelor asupra activității întreprinderilor care desfășoară activitate de întreprinzător și al creării premiselor pentru evaluarea costurilor aferente efectuării controlului de stat asupra activității de întreprinzător.

Parlamentul adoptă prezenta lege organică:

Articolul 1

Se instituie moratoriu, până la data de 31 decembrie 2024, asupra controlului de stat, inclusiv fiscal, financiar, privind calitatea produselor/serviciilor, parametrii tehnologici și/sau cerințele specifice pentru genul de activitate desfășurat, privind respectarea normelor de protecție a muncii, planificat sau inopinat, efectuat la fața locului, la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de aflare/păstrare a bunurilor persoanelor înregistrate în modul stabilit care desfășoară activitate de întreprinzător, de către organele abilitate cu dreptul de a iniția controale în baza prevederilor Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, ale Codului fiscal nr.1163/1997, ale Legii nr.171/2012 privind piața de capital, ale Legii nr.320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, precum și ale altor acte normative care reglementează controlul de stat.

Articolul 2

Referitor la controlul vamal, moratoriul se aplică doar asupra controalelor ulterioare, efectuate de către organele vamale în temeiul Codului vamal al Republicii Moldova nr.1149/2000.

Articolul 3

Moratoriul se aplică asupra posturilor fiscale care sunt formate de organele fiscale și se aplică până la data de 31 decembrie 2024.

Articolul 4

Moratoriul nu se aplică asupra controlului efectuat:

- a) întreprinderilor din domeniul energetic și financiar-bancar;
- b) în cadrul urmăririi penale;
- c) de Banca Națională a Moldovei;
- d) de Curtea de Conturi a Republicii Moldova;
- e) de Comisia Națională a Pieței Financiare în privința persoanelor fizice și juridice care desfășoară activitate de asigurare;
- f) de către organele responsabile de gestionarea sistemului public de asigurări sociale, în limita strict necesară și în scopul verificării autenticității actelor ce confirmă stagiul de cotizare și venitul asigurat, în temeiul cererii persoanelor care au solicitat stabilirea sau modificarea cuantumului pensiei;
- g) la cererea persoanelor fizice și juridice privind eliberarea/prelungirea licențelor, autorizațiilor, certificatelor și a altor acte permissive și/sau privind constatarea unor fapte;
- h) la cererea consumatorilor, de către organele abilitate cu funcții de protecție a acestora în baza Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, în cazul prezentării informațiilor veridice despre încălcarea legislației;
- i) în limita strict necesară pentru concretizarea cuantumului creanțelor statului, în cadrul procesului de insolabilitate sau de lichidare a persoanelor fizice sau juridice care desfășoară activitate de întreprinzător;
- j) în legătură cu restituirea impozitelor, taxelor și altor plăți de la bugetul public național;
- k) în domeniul supravegherii de stat a sănătății publice;
- l) în domeniul respectării normelor anti incendiare.

Articolul 5

Prin derogare de la prevederile articolului 1, în cazurile în care există un pericol iminent pentru viața și sănătatea populației, pentru securitatea economică a statului și pentru mediu, organul abilitat cu funcții de control adresează Cancelariei de Stat un demers privind inițierea controlului de stat la fata locului, în care se indică:

- a) datele de identificare a persoanei care urmează a fi supusă controlului de stat la fata locului;
- b) motivele inițierii controlului de stat la fata locului;
- c) obiectul, scopul și metoda controlului de stat la fata locului;
- d) durata efectuării controlului de stat la fata locului;
- e) data efectuării ultimului control de stat la fata locului;

- f) genul de activitate desfășurat de persoana controlată;
- g) cauzele și motivele care fac imposibilă efectuarea controlului de stat prin solicitarea directă de la persoana care urmează a fi controlată a documentației și a altor informații prin intermediul serviciilor poștale sau prin sistemul de posta electronică, sau prin telefon/fax, inclusiv a informațiilor pe care, conform legii, persoana care desfășoară activitate de întreprinzător nu este obligată să le ofere periodic;
- h) perioada de activitate supusă controlului.

Articolul 6

Moratoriu nu se aplică în cazurile de constatare la fața locului a faptului producerii unor accidente și a circumstanțelor în care s-au produs acestea.

Articolul 7

Moratoriu nu se aplică în cazurile controlului modului de formare și aplicare a prețurilor.

Articolul 8

Cancelaria de Stat analizează demersul privind inițierea controlului de stat la fața locului și se expune prin decizie, în aceeași zi, asupra necesității efectuării acestuia.

Articolul 9

Controlul de stat la fața locului nu se efectuează dacă situațiile prevăzute la articolul 5 pot fi remediate în afara acestuia sau dacă Cancelaria de Stat a respins demersul privind inițierea controlului de stat la fața locului.

Articolul 10

Controlul de stat la fața locului se desfășoară în conformitate cu procedura stabilită de lege pentru controalele inopinate, cu respectarea restricțiilor prevăzute de prezenta lege și decizia Cancelariei de Stat.

Articolul 11

Organului abilitat cu funcții de control i se interzice, în procesul realizării controlului de stat la fața locului prevăzut la art.4 lit. c)–j) și art.5 a prezentei legi, să ridice bunuri, documente sau dispozitive de stocare a datelor. Organul abilitat cu funcții de control este în drept să facă copii, înregistrări foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor, să inspecteze, să măsoare bunuri sau să preleve mostre din acestea.

Articolul 12

În cazul în care este imposibilă efectuarea copiilor, a înregistrărilor foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor ori persoana care desfășoară activitate de întreprinzător nu permite efectuarea acestor acțiuni, organul abilitat cu funcții de control le ridică, cu indicarea în procesul-verbal întocmit a elementelor de individualizare a fiecărui document sau dispozitiv.

Obiectele ridicate se restituie de către organul abilitat cu funcții de control în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora.

Articolul 13

În procesul realizării controlului prevăzut la art. 4 lit. c)–j) și art. 5 al prezentei legi, organului abilitat cu funcții de control i se interzice să aplice sechestrul sau sigilii pe bunuri, încăperi sau oricare alte obiecte ori să întreprindă alte măsuri ce ar duce la suspendarea completă a activității persoanei supuse controlului, cu excepția cazurilor în care continuarea activității ar cauza iminent daune grave vieții sau sănătății oamenilor.

Articolul 14

Se interzice efectuarea perchezițiilor la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de aflare a bunurilor persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător în cadrul procedurilor de constatare a contravențiilor prevăzute la art. 55–58, 74¹, 77, 80, 80¹, 81–84, 86, 90, 91¹, 94–97², 98–103, 109–115, 119, 121–124, 131, 133, 134, 142, 144, 146–156, 158², 159, 160, 169, 170, 177, 184–186, 188, 189⁵, 189⁷, 191–197, 207, 214, 221, 246–252, 266¹, 271, 273, 274, 276, 277, 279, 282, 284–286, 293¹, 293², 295, 299, 344 și 345 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, dacă subiectul contravenției este persoana fizică sau juridică care desfășoară activitate de întreprinzător.

Articolul 15

Se interzice ridicarea bunurilor, a documentelor sau a dispozitivelor de stocare a datelor în cazul constatării contravențiilor specificate la art. 14. Organul autorizat cu efectuarea percheziției este în drept să facă copii, înregistrări foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor, să inspecteze, să măsoare bunuri sau să preleve mostre din acestea.

Articolul 16

Controlul de stat la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de aflare/păstrare a bunurilor persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător, inițiat în domeniile indicate art. 1 și art. 2, se finalizează în ordinea general stabilită.

Articolul 17

Rezultatele controlului de stat finalizat se examinează în modul stabilit de legislație.

Articolul 18

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Controlul de stat a întreprinderilor la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de aflare/păstrare a bunurilor persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător, inițiat în domeniile indicate la art. 1 și art. 2, încetează la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu întocmirea actului de constatare în termen de 5 zile lucrătoare.

(3) Rezultatele controlului de stat finalizat sau încetat la data intrării în vigoare a prezentei legi se examinează în modul stabilit de legislație.

(4) La cererea agentului economic, controlul de stat inițiat până la data intrării în vigoare a prezentei legi poate fi finalizat pentru toată perioada de activitate supusă controlului, stabilită inițial.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege cu privire la stabilirea moratoriului asupra
controlului de stat la întreprinderile micro, mici și mijlocii
(cu excepția întreprinderilor din domeniul energetic și
financiar-bancar)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege cu privire la stabilirea moratoriului asupra controlului de stat la întreprinderilor micro, mici și mijlocii (cu excepția întreprinderilor din domeniul energetic și financiar-bancar) a fost elaborat și înaintat de către un grup de deputați ai fracțiunii Blocul Comuniștilor și Socialiștilor în Parlamentul RM, în conformitate cu art.47 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect de lege este înaintat în contextul crizelor suprapuse cu care se confruntă cetățenii Republicii Moldova și în mod special mediul de afaceri. Anul 2023 a fost marcat de aceste crize inclusiv din domeniul energetic, precum și a stării de urgență care a durat aproape doi ani și a afectat în mod special activitatea agenților economici din Republica Moldova. În context, la data de 24 noiembrie 2023 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr.361 privind prelungirea stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr.41/2022 și prelungită prin Hotărârea Parlamentului nr.105/2022, Hotărârea Parlamentului nr.163/2022, Hotărârea Parlamentului nr.245/2022, Hotărârea Parlamentului nr.278/2022, Hotărârea Parlamentului nr.330/2022, Hotărârea Parlamentului nr.12/2023, Hotărârea Parlamentului nr.67/2023, Hotărârea Parlamentului nr.133/2023, Hotărârea Parlamentului nr.244/2023 și Hotărârea Parlamentului nr.274/2023, începând cu data de 1 decembrie 2023 se prelungește cu 30 de zile. Cu toate că a.2024 a început fără situație de urgență, scumpirile omniprezente și tendințele inflaționale generează un cadru incert și instabil pentru desfășurarea normală a activităților mediului de afaceri. Astfel, se prezintă absolut necesară implementarea unor măsuri în vederea susținerii mediului de afaceri și diminuarea vulnerabilității acestora.

Prezentul proiect de lege este înaintat în scopul evitării presiunilor și intervenției excesive a statului în activitatea întreprinderilor micro, mici și

mijlocii (cu excepția întreprinderilor din domeniul energetic și financiar-bancar).

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege instituie moratoriu, asupra controlului de stat, inclusiv fiscal, financiar, planificat sau inopinat, efectuat la fața locului, la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de aflare/păstrare a bunurilor persoanelor înregistrate în modul stabilit care desfășoară activitate de întreprinzător, de către organele abilitate cu dreptul de a iniția controale în baza prevederilor Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, ale Codului fiscal nr.1163/1997, ale Legii nr.171/2012 privind piața de capital, ale Legii nr.320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, precum și ale altor acte normative care reglementează controlul de stat, privind:

- 1) calitatea produselor și/sau serviciilor;
- 2) parametrii tehnologici și/sau cerințele specifice pentru genul de activitate desfășurat; și
- 3) respectarea normelor de protecție a muncii.

Se impune precizarea că proiectul în cauză vizează sistarea doar a controalelor inopinate și planificate care au drept scop evaluarea activității agenților economici fără a cunoaște despre existența unor eventuale încălcări. În cazul în care există un pericol iminent pentru viața și sănătatea populației, pentru securitatea economică a statului și pentru mediu, organul abilitat cu funcții de control adresează Cancelariei de Stat un demers privind inițierea controlului de stat la fața locului, conform procedurii enunțate la articolului 5 din prezentul proiect de lege. La fel, articolul 4 stabilește situațiile exceptate de la aplicarea moratoriului, precum controlul efectuat:

- 1) întreprinderilor din domeniul energetic și financiar-bancar;
- 2) în cadrul urmăririi penale;
- 3) de Banca Națională a Moldovei;
- 4) de Curtea de Conturi a Republicii Moldova;
- 5) de Comisia Națională a Pieței Financiare în privința persoanelor fizice și juridice care desfășoară activitate de asigurare;
- 6) de către organele responsabile de gestionarea sistemului public de asigurări sociale, în limita strict necesară și în scopul verificării autenticității actelor ce confirmă stagiul de cotizare și venitul asigurat, în temeiul cererii persoanelor care au solicitat stabilirea sau modificarea cuantumului pensiei;

- 7) la cererea persoanelor fizice și juridice privind eliberarea/prelungirea licențelor, autorizațiilor, certificatelor și a altor acte permissive și/sau privind constatarea unor fapte;
- 8) la cererea consumatorilor, de către organele abilitate cu funcții de protecție a acestora în baza Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, în cazul prezentării informațiilor veridice despre încălcarea legislației;
- 9) în limita strict necesară pentru concretizarea cuantumului creanțelor statului, în cadrul procesului de insolvabilitate sau de lichidare a persoanelor fizice sau juridice care desfășoară activitate de întreprinzător;
- 10) în legătură cu restituirea impozitelor, taxelor și altor plăți de la bugetul public național;
- 11) în domeniul supravegherii de stat a sănătății publice;
- 12) în domeniul respectării normelor anti incendiare.

Totodată, relevăm, că proiectul de lege nu interzice organelor de control să întreprindă acțiunile ce se impun și să adopte actele necesare în temeiul circumstanțelor depistate în urma controalelor care au fost deja finalizate până la data intrării în vigoare a prezentului proiect de lege.

4. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea și implementarea ulterioară a proiectului de lege nu implică cheltuieli suplimentare la bugetul de stat.

5. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul respectiv urmează să fie plasat spre consultare publică pe portalul Parlamentului Republicii Moldova www.parlament.md, în ordinea prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

